

HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR
HRVATSKO DRUŠTVO UMIROVLJENIH LIJEČNIKA
CROATIAN MEDICAL ASSOCIATION
CROATIAN SOCIETY OF RETIRED MEDICAL DOCTORS

10000 Zagreb, Šubićeva 9, Croatia
E-mail: tajnistvo@hlz.hr
TAJNIŠTVO HLZ-a: Telephon +385 1 / 46 93 300; Fax: +385 1 / 46 55 066
RAČUNOVODSTVO: Telephon +385 1 / 46 93 302; Fax: +385 1 / 46 55 446
OIB: 60192951611, Žiro račun: 2360000-1101214818, Poziv na broj: 268-97
IBAN: HR74 2360 0001 1012 1481 8, Poziv na broj: 268-97, Web: www.hrdul.hr

Predsjednik
President: Prim. mr. sc. Peter Brinar, dr. med.

I Dopredsjednik
Vice President I: Prof. dr. sc. Zvonimir Kaić, dr. med. dent.

II Dopredsjednik
Vice President II: Prof. dr. sc. Nikola Mandić, dr. med.

Tajnik
Secretary: Milko Matijanec, dr. med.

Rizničar
Treasurer: Dr. sc. Ivka Zoričić Letoja, dr. med.

POZIV

na stručno predavanje

Prof. dr. sc. Damir Nemet, dr. med., specijalist internist,
supspecijalist hematolog, Zaklada krohem,

„NOVI PRISTUP LIJEČENJU ZLOĆUDNIH TUMORA“,
velika dvorana Hrvatskog lječničkoga doma, Šubićeva 9,
Zagreb,

utorak, 5. ožujka 2019. godine, 17,30 sati

Predavanje boduje Hrvatska lječnička komora sukladno
Pravilniku

Veselimo se susretu!

PREDAVANJE: HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR

Utorak 5. ožujka 2019. , 17,30 h

NOVI PRISTUPI LIJEČENJU ZLOĆUDNIH TUMORA

Prof. dr. sc. Damir Nemet

SAŽETAK

Liječenje zloćudnih tumora i danas se još temelji na tradicionalnim metodama, kirurškom liječenju, radioterapiji i kemoterapiji. Mada su znatno poboljšale ishod bolesnika sa zloćudnim tumorima ove metode imaju znatna ograničenja, prvenstveno u selektivnosti djelovanja na same tumorske stanice ali i u dosezima svoje djelotvornosti te su povezane sa značajnim nuspojavama i posljedicama za bolesnika, a također čestim razvojem rezistencije tumora i napredovanjem bolesti.

Otkrivanje i primjena metoda koje daju uvid u molekularne procese funkcioniranja stanice i molekularnih promjena koje karakteriziraju malignu bolest omogućilo je krajem prošlog i početkom ovog stoljeća snažan, gotovo eksplozivan razvoj novih pristupa u liječenju zloćudnih tumora.

Novi lijekovi usmjereni su na molekularne procese koji su u vezi s nastankom ili propagacijom tumora zbog čega se nazivaju „ciljanom terapijom“, a koriste tzv. male molekule ili monoklonska protutijela. Bolje poznavanje funkcioniranja imunog sustava također je rezultiralo razvojem metoda gdje se aktiviraju različite komponente imunog sustava u borbi protiv stanica zloćudnog tumora i općenito se nazivaju imunoterapijom. Ovi novi pristupi liječenju koriste se kao monoterapija ili kao kombinacije lijekova s različitim točkama, odnosno ciljevima unutar ili na tumorskoj stanici.

Napredak u tehnologiji transplantacije matičnih krvotvornih stanica također se uklapa u novu strategiju liječenja malignih tumora. Nove dijagnostičke metode omogućile su bolje poznavanje genskih i epigenetskih promjena u stanicama različitih tumora ali i u stanicama iste vrste tumora u različitim bolesnika što je značajno unaprijedilo dijagnostiku i identificiranje ciljeva terapije u individualnih bolesnika. Takav pristup naziva se personalizirana terapija. Time je moguća bolja karakterizacija i klasifikacija tumora te posljedično bolji uvid u prognozu i predviđanje odgovora na specifičnu terapiju tumora. Prvi primjeri takvih lijekova bili su imatinib mesilat (Glivec), inhibitor kinaze tirozina, koju proizvodi leukemijski bcr/abl gen nastao premještanjem dijelova kromosoma i nastankom tzv. Philadelphia kromosoma.

Drugi primjer je anti-CD20 monoklonsko protutijelo rituximab koji je značajno promijenio sudbinu bolesnika s B-staničnim limfomima. Suvremena molekularna ciljana terapija istražuje ali i primjenjuje već u svakodnevnoj praksi lijekove koji su ciljano usmjereni na faktore rasta i receptore na membrani tumorskih stanica te na signalne putove unutar tumorskih stanica koji prenose signale za tumorsku diferencijaciju stanice i neobuzdani rast. Također su tu lijekovi koji potiču apoptozu tj. programiranu smrt tumorske stanice. Važan pristup je i inhibicija angiogeneze u tumorskom tkivu, a odnedavno i mogućnost djelovanja na samu matičnu stanicu raka. Atraktivan pristup je primjena monoklonskih protutijela ali i manipulacija imunim sustavom. U zadnje vrijeme pažnju javnosti privukla je terapija manipuliranim T limfocitima (tzv. chimeric antigen receptor T cells, CARs). Sve ovo ukazuje na značajan pomak u liječenju tumora što je potaknulo velika očekivanja bolesnika no i potencijalno veliko financijsko opterećenje za zdravstveni sustav budući su svi novi lijekovi opravданo ili neopravdano vrlo skupi.